

ERAS OCH RESULTAT GÄLLANDE ÄLDRE PATIENTER

Ulf gustafsson,
docent, sektionschef
Kolarektal Kirurgi
Karolinska Sjukhuset Solna
Stockholm

BAKGRUND

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Socialstyrelsen

Nationellt system
för kunskapsstyrning
Hälsa- och sjukvård

SVERIGES REGIONER I SAMVERKAN

JÄMLIK VÅRD
KUNSKAPSSTYRNING
ÖVERGRIPANDE VÅRDPROGRAM
PRIORITERINGAR INOM SJUKVÅRDEN

NHS

-30% dör inom ett år efter kirurgi
-1/7 ångrar att dom blivit opererade

-POPS (NHS): 15% blir inte opererade

PRIORITERINGAR INOM SJUKVÅRDEN

- Mellan patientgrupper
- Inom patientgrupper (Satsa på rätt patienter / Behandla när det är optimalt)

FÖRUTSÄTTNING PRIORITERINGAR INOM SJUKVÅRDEN (Inom patientgrupper)

- Objektiva bedömningar
  - Optimering innan start av behandling
  - Avstå behandling

Det faktum att man bara är gammal = högre risk?

AKUT BUKKIRURGI (Gammal >65 år)

-Mortaliteten inom 30 dagar = 14%

Definition av vad som menas med äldre.

Definition av vad som menas med sköra äldre (Clinical Frailty Scale etc).

ELEKTIV BUKKIRURGI

85 ÅR

Hjärtsjuk

Multimedicerad

Cancer i Sigma utan spridning

Inga symptom

Ej anemi, ej striktur

Narkosen: ok

INTE OPERATION

SYMPTOM SENARE, FÖR SENT FÅR OP

MÅR BRA FRAM TILL DÖD I ANNAN ÅKOMMA
OFÖRÄNDRAD TOTAL ÖVERLEVAD ?

OPERATION

DÖD 2%, LÄCKAGE 10%, FÖRSÄMRAT AT XX?

BOTAD: OK EFTER 4 VECKOR XX%?
BÄTTRE TOTAL ÖVERLEVAD?

ELEKTIV BUKKIRURGI (ERAS-PROTOKOLLET)

> [Int J Surg](#). 2017 Jul;43:101-106. doi: 10.1016/j.ijso.2017.05.013. Epub 2017 May 5.

E.R.A.S. pathway in colorectal surgery in elderly: Our experience: A retrospective cohort study

[Basilio Pirrera](#)¹, [Andrea Lucchi](#)², [Carlo Gabbianelli](#)², [Vincenzo Alagna](#)², [Giacomo Martorelli](#)², [Pierluigi Berti](#)², [Ilaria Panzini](#)², [Elisabetta Fabbri](#)², [Gianluca Garulli](#)²

Affiliations + expand

PMID: 28483663 DOI: [10.1016/j.ijso.2017.05.013](#)

[Free article](#)

> [Gerontol Geriatr Med](#). 2017 May 2;3:2333721417706299. doi: 10.1177/2333721417706299. eCollection 2017 Jan-Dec.

Enhanced Recovery After Colorectal Surgery (ERAS) in Elderly Patients Is Feasible and Achieves Similar Results as in Younger Patients

[Håvard Mjørud Forsmo](#)^{1 2}, [Christian Erichsen](#)¹, [Anne Rasdal](#)¹, [Hartwig Körner](#)^{2 3}, [Frank Pfeffer](#)^{1 2}

Affiliations + expand

PMID: 28516129 PMCID: [PMC5419065](#) DOI: [10.1177/2333721417706299](#)

[Free PMC article](#)

> [Int J Colorectal Dis](#). 2017 Feb;32(2):215-221. doi: 10.1007/s00384-016-2691-6.

Epub 2016 Oct 21.

Enhanced recovery ERAS for elderly: a safe and beneficial pathway in colorectal surgery

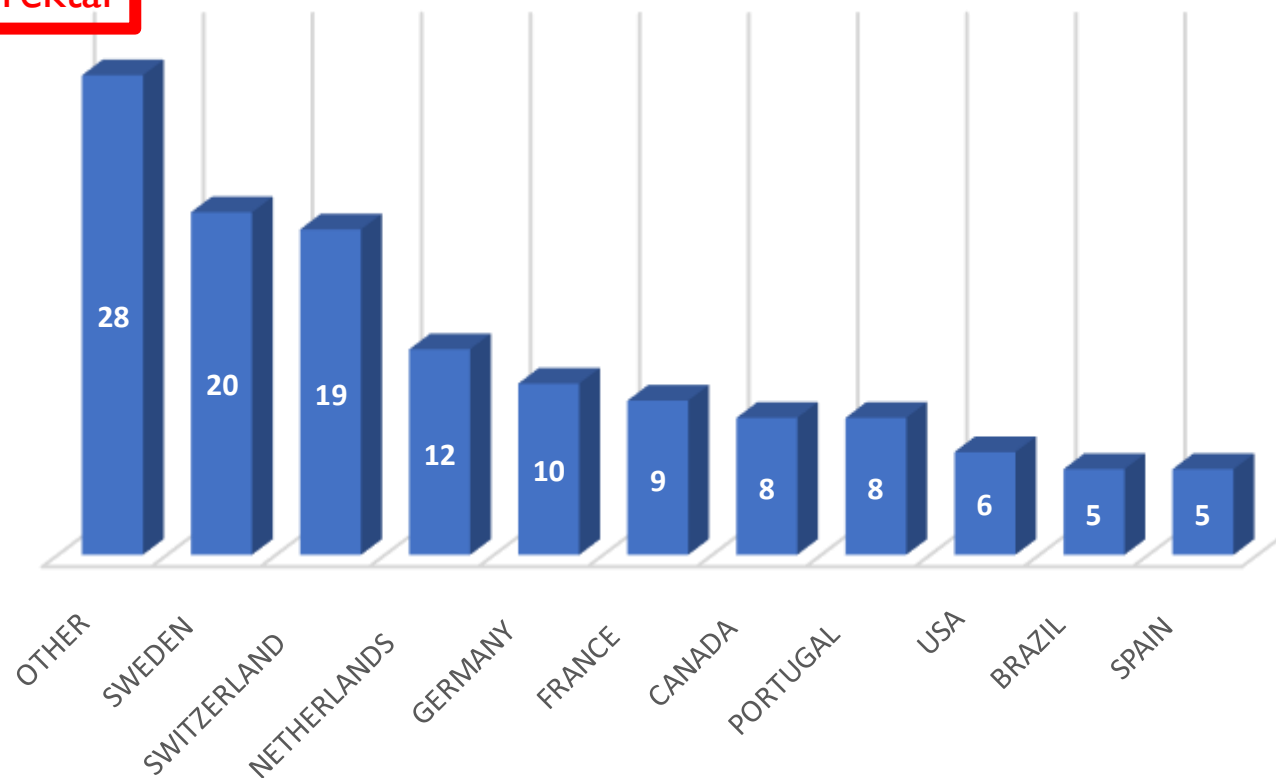
[J Slieker](#)¹, [P Frauche](#)², [J Jurt](#)², [V Addor](#)¹, [C Blanc](#)³, [Nicolas Demartines](#)⁴, [M Hübner](#)¹

Affiliations + expand

PMID: 27770249 DOI: [10.1007/s00384-016-2691-6](#)

ERAS DATABASEN: SVERIGE ÄR TUNGA I SAMMANHANGET

>35,000 kolorektal

OTHER: UK, COLOMBIA, ITALY, NORWAY, PHILIPPINES, SOUTH AFRICA, TAIWAN, URUGUAY, ARGENTINA, AUSTRALIA, BELGIUM, CHILE, DENMARK, INDIA, MEXICO, NEW ZEALAND, SINGAPORE

ERAS:

HEMIKOLEKTOMIER (6,004 patienter)

Felix Bjerregaard: kolorektalkirurg, Danderyds sjukhus (doktorand)

< 75 ÅR

3,448 (57.4%)

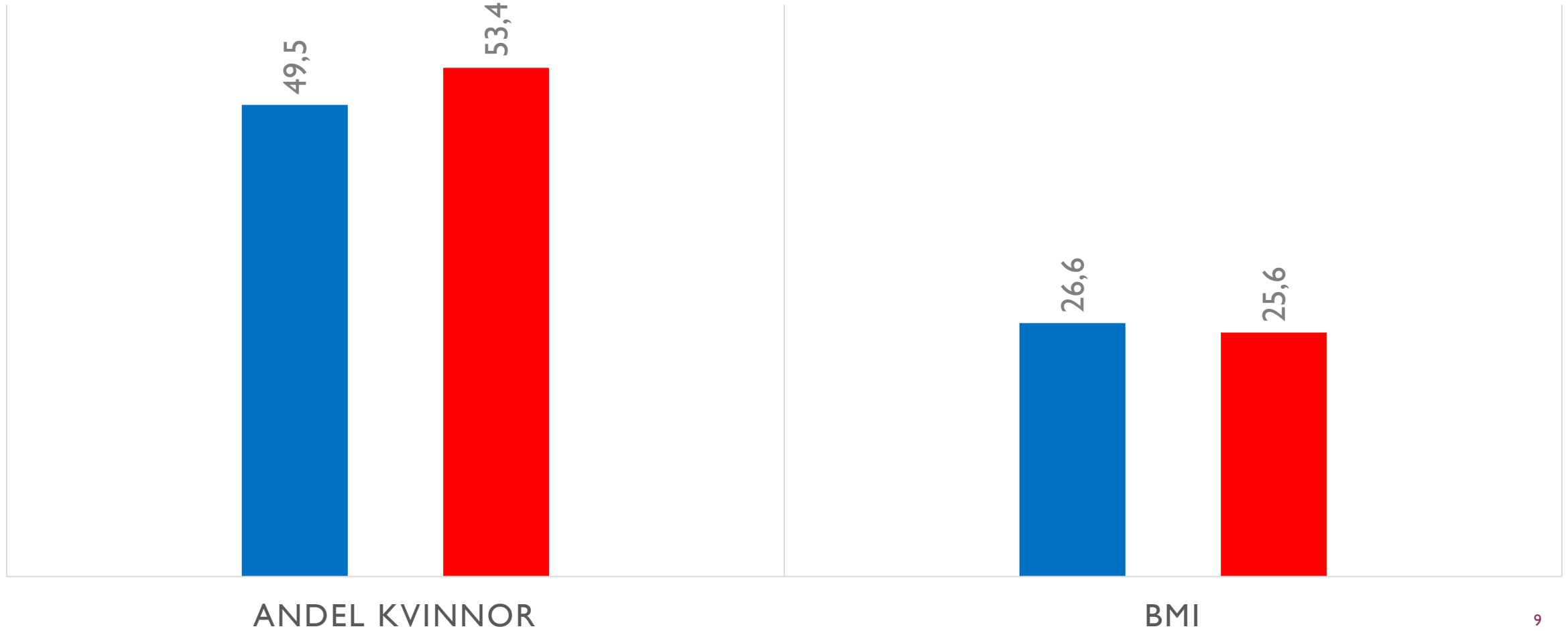
≥ 75 ÅR

2,556 (42,6%)

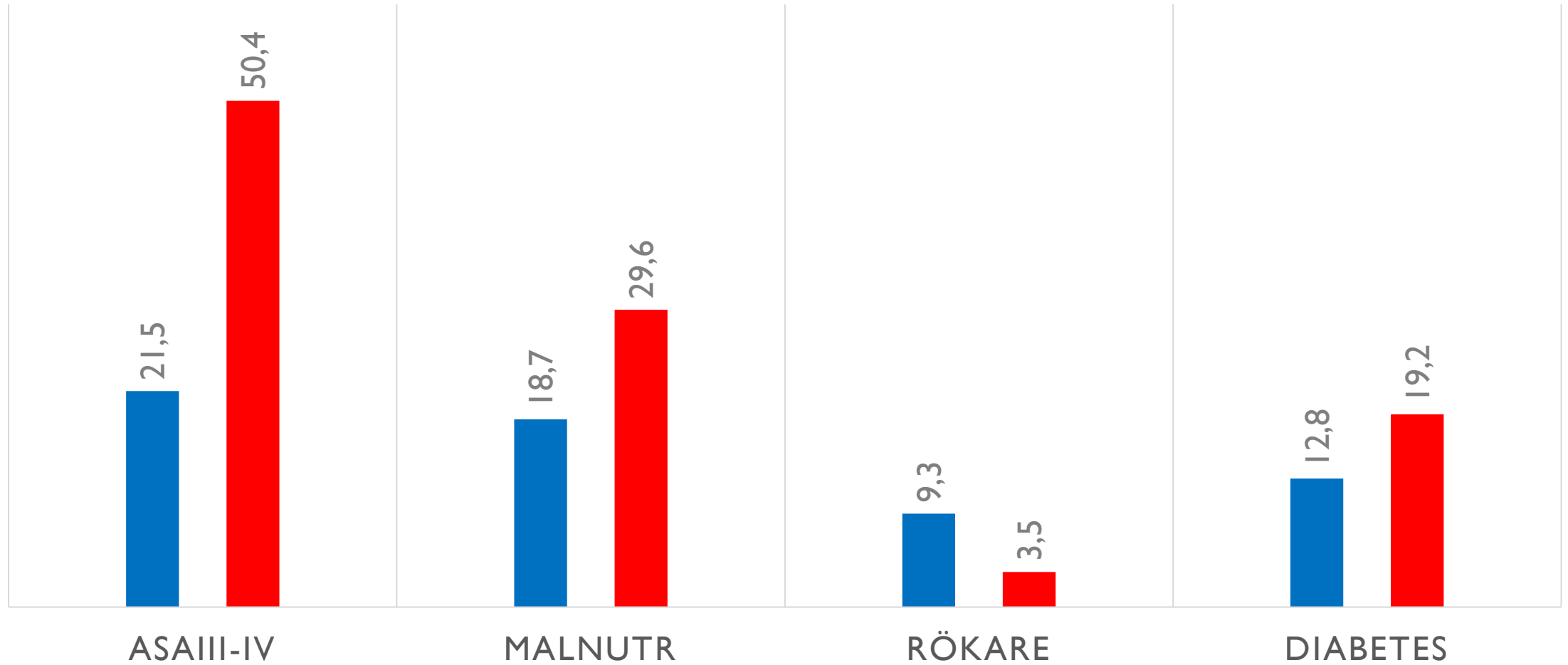
ÅLDER / BMI

■ <75 ■ ≥75

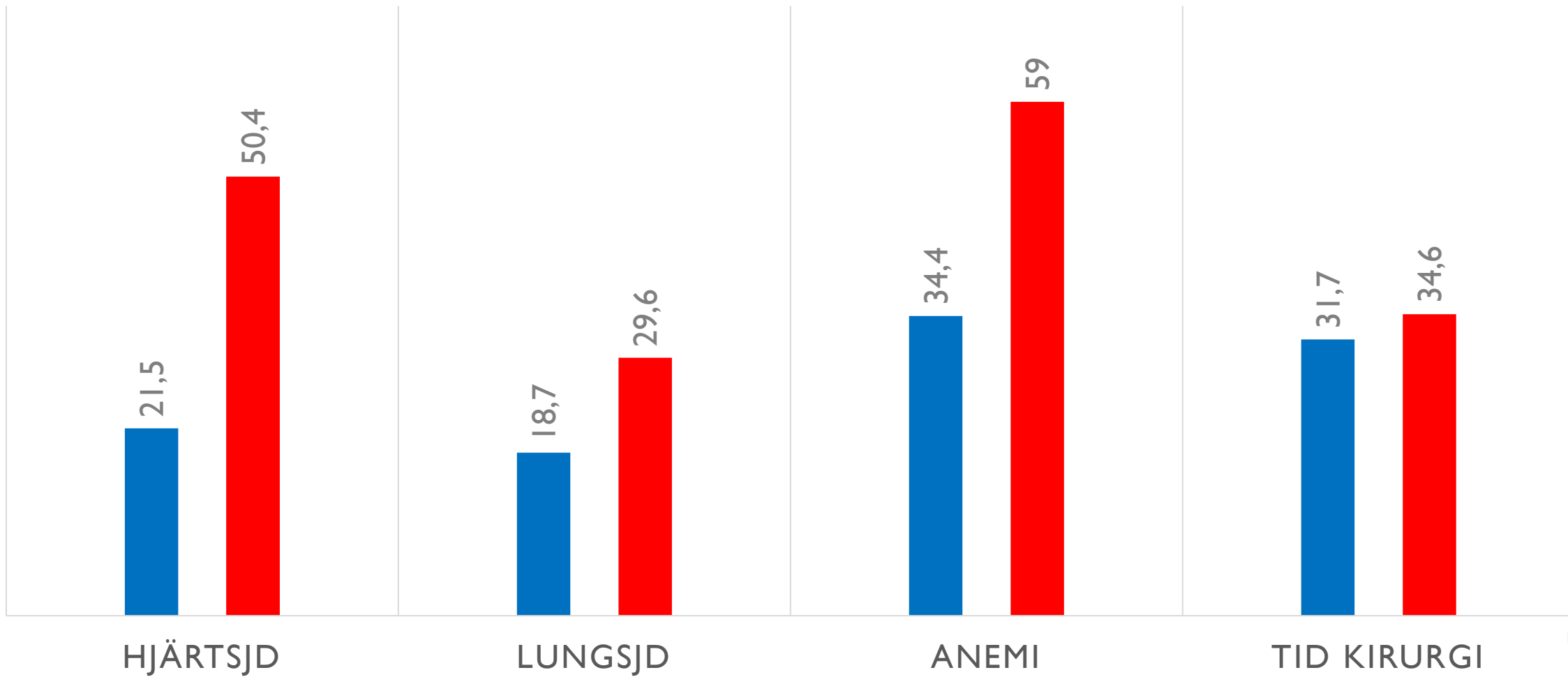
BASVÄRDEN I

■ <75 ■ ≥75

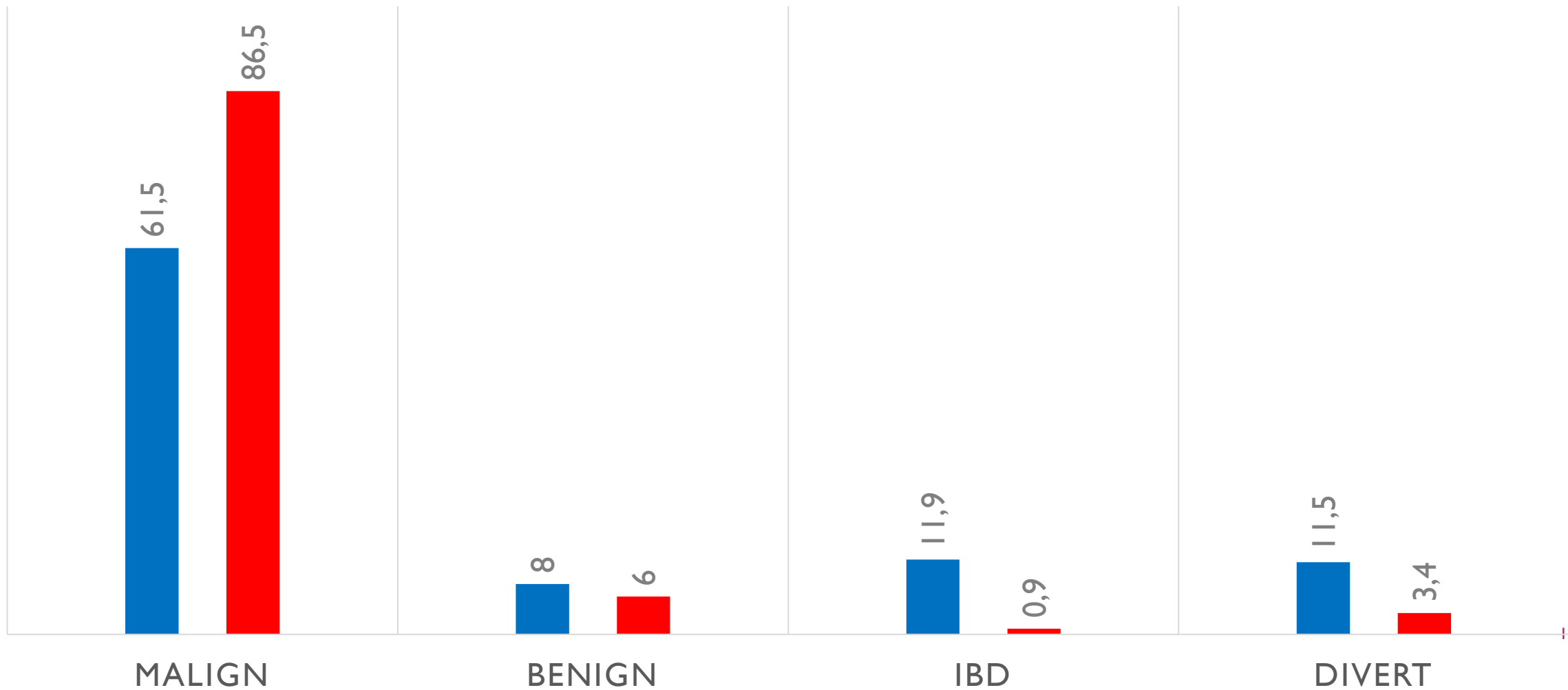
BASVÄRDEN 2

■ <75 ■ ≥75

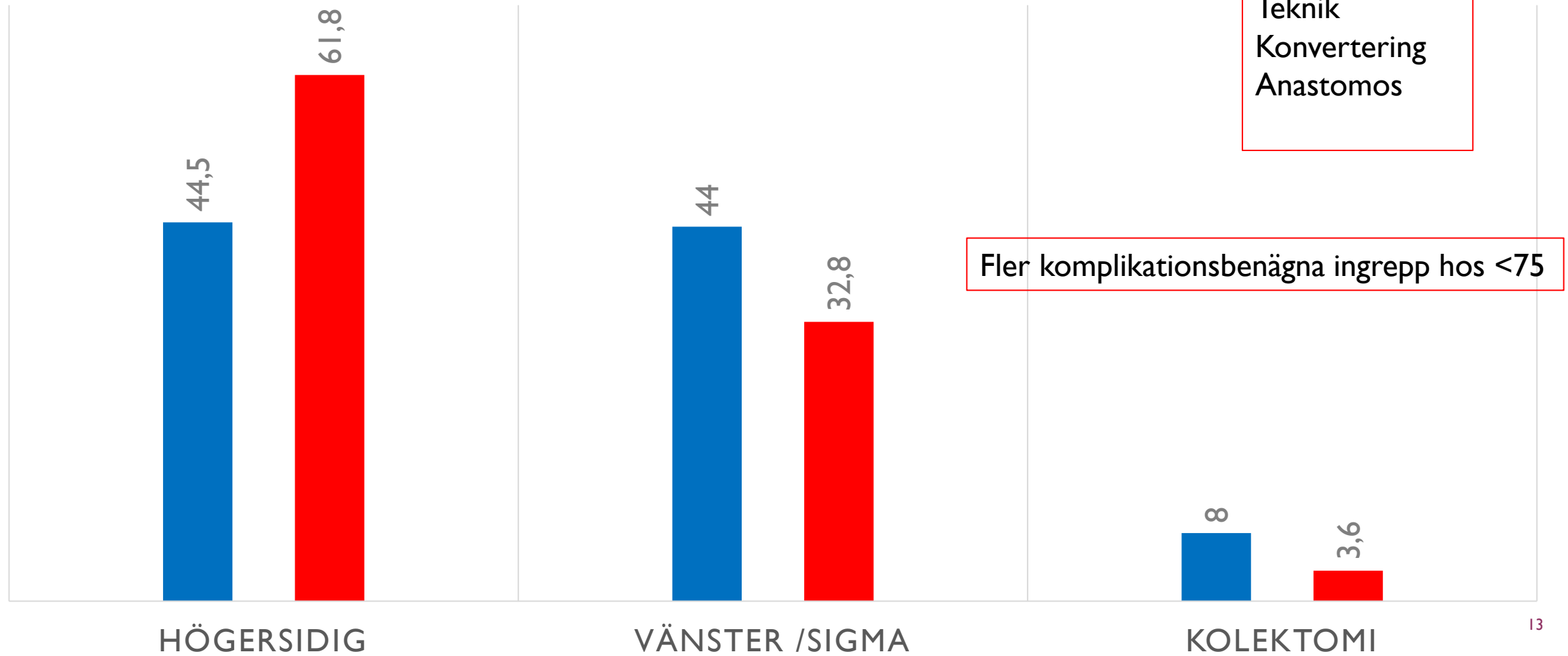
BASVÄRDEN 3

■ <75 ■ ≥75

OPERATIONER

■ <75 ■ ≥75

COMPLIANCE TILL ERAS PROTOKOLLET

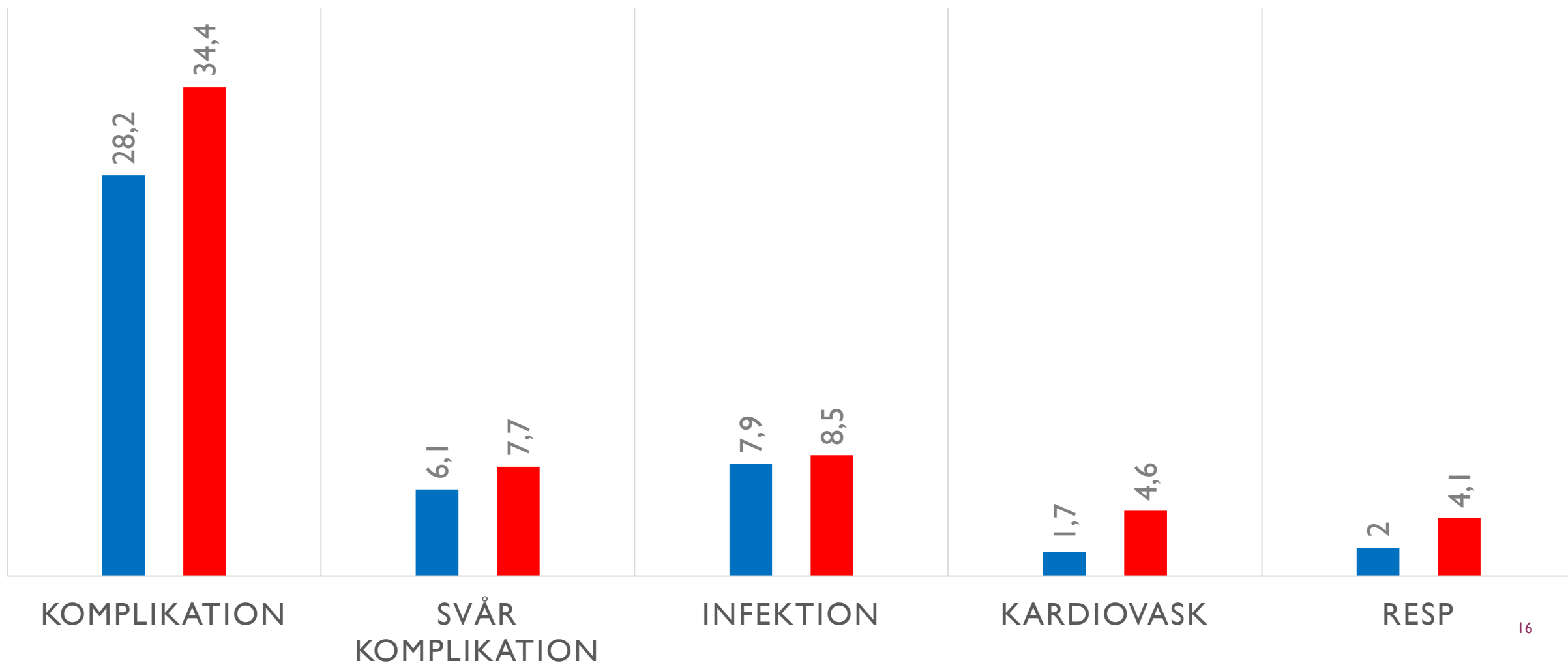
83% vs 83.8%

INGEN SKILLNAD

	<75 years	≥75 years	Missing %	p-value
Time to tolerate food, days (mean)	2,5	2,8	12,42	0,006
Time to defecation, days (mean)	2,8	3,1	14,67	0,055
Recovery of ADL, days (mean)	3,0	3,7	14,78	0,000
Time to pain control with oral analgesics, days (mean)	2,8	2,7	5,57	0,128
Length of stay, days (mean)	6,5	7,7	1,54	0,000
Discharged to hospital or institution (N, %)	367 (5,33)	911 (19,65)	2,07	0,000

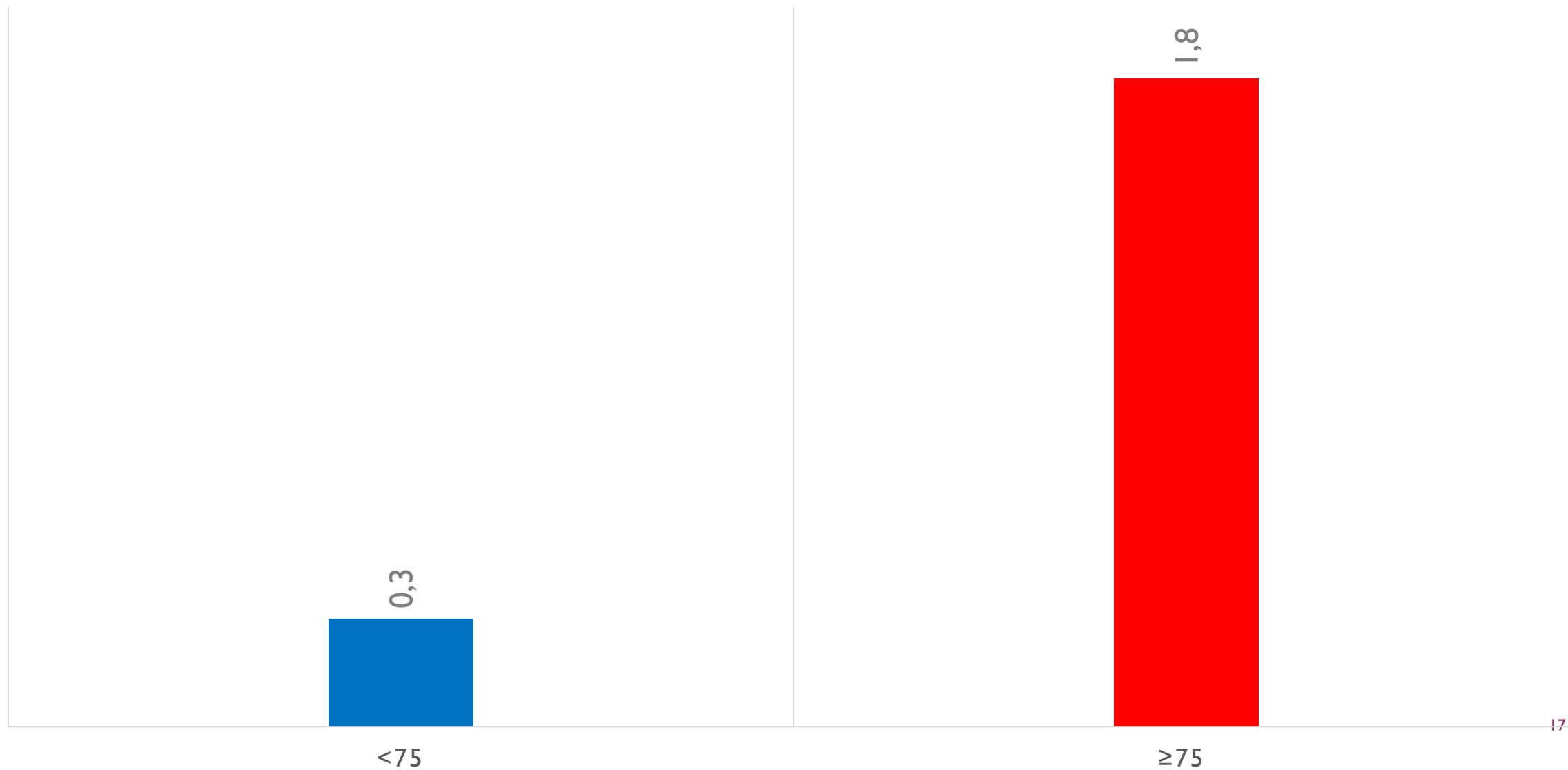
KOMPLIKATION

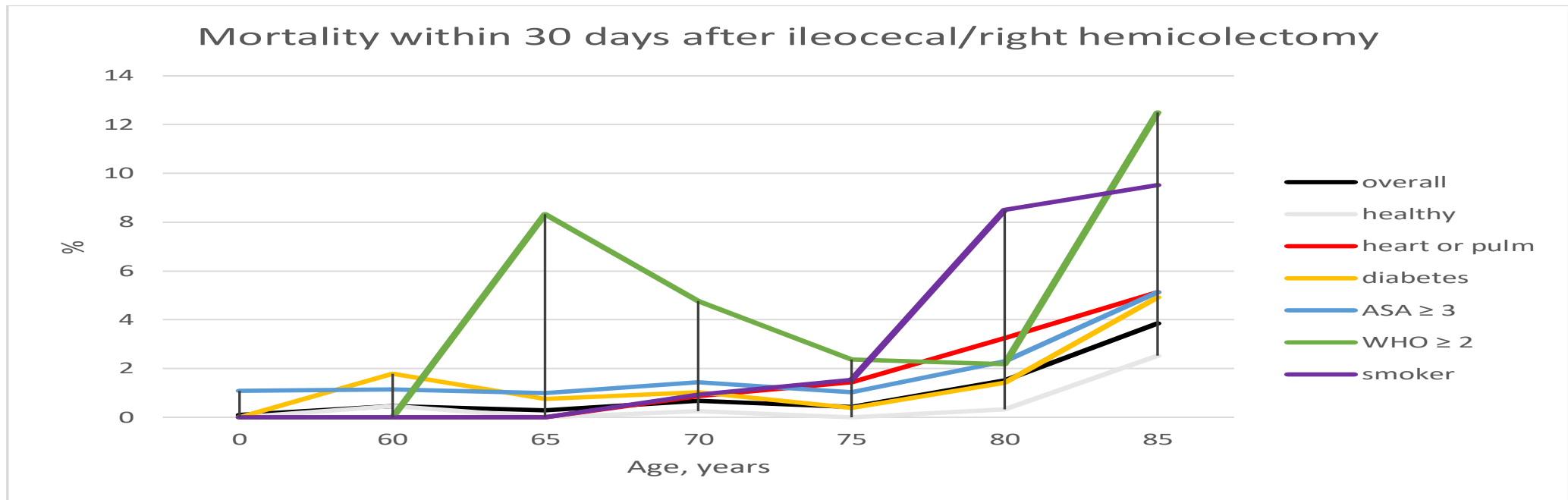
■ <75 ■ ≥75

DÖD

Overall: overall mortality, N=6061

Healthy: patients without severe heart disease, severe pulmonary disease, diabetes and ASA<3, N=2399

Heart or pulm: patients with severe heart disease or severe pulmonary disease, N=590

Diabetes: patients with diabetes (on medication or diet control), N=1026

ASA ≥ 3: ASA ≥ 3, N=2228

WHO ≥ 2: WHO performance score ≥ 2, N=182

Smoker: active smoker, N=521

KONKLUSION

- Risken för komplikation eller död är låg i gruppen > 75 år
- Det finns anledning att titta närmare på gruppen > 80 år / >85 år